

RUNAR FORSIUS.

In memoriam.

Sorg råder bland vårt broderland Finlands entomologer. Den 31 oktober slutade en av Entomologiska föreningens i Helsingfors stiftare och alltsedan dennas första arbetsår oförtrutne ordförande, med. lic. Runar Forsius efter en längre tids sjukdom sina dagar och något tidigare, den 25 september, skördade döden under tragiska omständigheter ett annat offer, lektorn vid lantbruksnormalskolan i Järvenpää Jaakko Listo. Vi som kände dem personligen eller genom deras skrifter beklaga djupt förlusten av tvenne duktiga forskare på entomologiens område.

Runar Forsius var född 1884 och således vid sin död nyss fyllda 50 år. Efter att 1902 ha avlagt studentexamen studerade han medicin och blev år 1914 legitimerad läkare. Småningom specialiserade han sig på barnsjukdomarna. Åren 1927—31 tjänstgjorde han som distriktsläkare i Kottby och innehade sedermera samma befattning inom Tölö distrikt. Som läkare förvärvade Forsius stort förtroende och togs därför i anspråk på många olika håll, som skolläkare, bataljonsläkare, läkare vid Helsingfors brandkår m. fl. institutioner.

Vid sidan av denna sin officiella verksamhet fann Forsius jämväl tid ägna sig åt entomologiska studier, och fråga är, om icke dessa lågo honom varmast om hjärtat. Redan som ung student började han sitt författarskap på detta område och snart sagt för varje år som sedan

dess gått ha ett flertal skrifter av hans hand lämnat trycket. På sjukbädden blevo också hans kära insekter ett medel att glömma lidandet och skänka förströelse.

På entomologiens fält voro bladsteklarna hans specialitet. Den finska bladstekelfaunan kände han bättre än någon annan. Många nya intressanta finska fynd gjorde han, många arters utvecklingshistoria utredde han, men framför allt har han lämnat bidrag till kännedomen om bladsteklarnas utbredning inom Finland. I samma mån som hans kunskaper om hemlandets fauna fullständigades, växte begäret att även lära känna främmande länders insektsvärld, och på äldre dagar torde han därför mest ha sysslat med exotiska bladsteklar. Samlingar från skilda håll i världen, från Ostindien, Formosa, Kamtschatka, Japan, Kina, Palestina, Sydafrika, Marocko, Spanien, Brasilien o. s. v. sändes till honom för kritisk bearbetning, och resultaten härav fyllde huvudsakligen hans skrifter under senare år. Dessa många förtroendeuppdrag ådagalägga mer än väl, att han på bladsteklarnas område var en internationellt känd och uppskattad auktoritet.

Forsius var emellertid ej ensidigt inriktad på bladstekelstudier. Särskilt bland hans tidigare produktion finna vi åtskilliga skrifter som röra sig på andra områden. Så t. ex. har han ägnat uppmärksamhet även åt bin, getingar, rovsteklar, guldsteklar, gallsteklar och parasitsteklar. Några smärre uppsatser ådagalägga också, att han åtminstone i ungdomsåren hyste ett visst intresse även för fjärilarna.

Som ledande kraft inom Entomologiska föreningen i Helsingfors spelade Forsius utan tvivel en mycket viktig roll. Sitt intresse för samarbete mellan de nordiska entomologerna dokumenterade han ej blott genom att personligen deltaga i de nordiska entomologmötena utan även genom framläggandet vid mötet i Oslo år 1933 av »riktlinjer för det entomologiska samarbetet i Norden», vilka ådagalade, att han högt värdesatte dessa möten och till fullo uppskattade betydelsen av ett gott och kamratligt samarbete mellan de fyra nordiska ländernas entomologer.

Jaakko Listo slutade sina dagar på epidemisjukhuset i Stockholm den 25 sistlidne september månad. Sjuk i barnförlamning fördes han av sin broder hit i flygmaskin för att i nämnda sjukhus' s. k. respirator söka bot för sin förlamade andningsmuskulatur. Men förgäves! I en ålder av blott 35 år, han var född i Helsingfors den 28 dec. 1900, rycktes denne unge, förhoppningsfulle man bort. Studentexamen tog han 1918 och fil. kandidatexamen 1924 samt var som ovan nämnts lektor i naturkunnighet sedan 1929. Redan som student ådagalade han ett starkt intresse för den tillämpade zoologien och blev därför redan 1921 e. assistent vid lantbruksförsöksanstaltens i Dickursby av-

delning för skadedjur. 1928 vistades han för studier en tid vid Centralanstaltens för jordbruksförsök entomologiska avdelning, varför också åtskilliga av vår förenings medlemmar nog torde ha honom i gott minne. De små befordringsutsikterna voro förmodligen anledning till att han slog in på lärarbanan. Sitt intresse för den praktiska entomologien släppte han emellertid ej utan hade alltjämt livlig förbindelse med lantbruksförsöksanstalten. Strax före sin död förberedde han sitt licentiatspecimen, som också gällde trädgårdens skadeinsekter. I år har offentliggjorts ett par mycket värdefulla skrifter rörande bekämpningen av frukträdsspinnkvalstret och vinbärskvalstret av hans hand.

Alb. Tullgren.